

POVOLÁNÍ A ZASLÍBENÍ, DŮVĚRA A CESTA

I. ČTENÍ Z BIBLE

Genesis 12,1–9

II. ČTENÍ Z BIBLE

Židům 11,8–10.13–16

Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde. Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlil ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitel a tvůrcem je sám Bůh. (...)

Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci. Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží. Kdyby měli na mysli zemi, z níž vykročili, měli možnost se tam vrátit. Ale oni toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské. Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město.

KÁZÁNÍ

Bůh Abrahama povolal a dal mu veliké zaslíbení. Abraham tomu uvěřil, důvěřoval, že Boží zaslíbení platí, že se naplní. Svoji důvěru projevil tím, že se vydal na cestu s Bohem, nechal se jím vést, žil život podle Božích zaslíbení – s benefity, ale také s nároky, které k tomu také patří. To je příběh a tajemství Abrahamova života.

Bůh nás zve, u něho to začíná. Čeká na naši víru, na naši důvěru. A tuto důvěru dosvědčujeme a potvrzujeme na cestě s Bohem, při poslušném následování. Tyto tři věci chci dnes připomenout a rozvést. Tři důležité věci a principy života víry.

1. Život víry začíná Božím jednáním.

Abrahama označujeme za otce víry. Víra ale začíná Božím jednáním. Bez něho by nezačala Abrahamova víra, ani víra žádného jiného člověka. Začalo to díky Božímu jednání a Božímu zaslíbení: Jinak by Abraham Boha nikdy nepoznal, nikdy by se nedověděl, že je tu živý a věrný Bůh, nikdy by se nenaučil Bohu důvěřovat. Bez Božího jednání by tu Abrahamova víra nebyla.

Opravdová víra začíná Božím jednáním. Skutečný duchovní život je jen tam, kde na počátku stojí Boží jednání. Tam, kde ne, je to jen lidská náboženská, ne víra s důsledky pro věčnost.

Byl to Bůh sám, kdo dal Abrahamu do pohybu. „*I řekl Hospodin Abramovi: Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním!*“ (12,1–2).

Bůh se obrací na Abrahama, oslovuje ho – protože ho miluje a chce mu darovat naplněný život. Proto mu dává pověření, které obohatí jeho život. S posláním dává jasný slib, že se tento úkol zdárně naplní. Bůh sám ho chce Abrahamovým prostřednictvím splnit. Abraham musí být „jen“ ochoten nechat se Bohem použít, protože jedině pak Bůh skrze něho může jednat.

Zajímavé je, že se tu vůbec nerozebírá, zda Abraham má schopnosti potřebné k tomuto úkolu. Lidsky viděno na to Abraham neměl. Abraham i Sára byli staří, bez potomka. O co ale jde, je otázka Abrahamovy připravenosti a odhodlání spoléhat na Boží jednání.

S námi je to podobně jako s Abrahamem: Bůh jedná. Jako první. Protože nás miluje a chce nám dál hojný život. Ježíšovou smrtí na kříži nám otevřel cestu k sobě. Bez tohoto Božího jednání bychom chodili po světě bezcílně a šli jen smrti vstříc. Božímu jednání vděčíme za to, že náš život má smysluplný cíl.

Bůh jde ale ještě dál. Nejen, že nám v Ježíši otevřel cestu k sobě. Jde za každým z nás a stará se to, abychom mohli pochopit, co vlastně Ježíš pro nás udělal. Otevírá nám oči, abychom pochopili a přijali Ježíše jako svého Spasitele a Pána. Opět Boží jednání. Jistě, musíme se rozhodnout pro Ježíše, musíme mu uvěřit, musíme ho přijmout, ale ani to není možné bez Božího jednání, které tomu předchází. Proto platí, že víra je dar.

A byl to Bůh, kdo dal vzniknout církvi a až dodnes ji udržuje. Ano, používá lidi, aby tu církev byla a pracovala, ale bez Božího jednání by se lidská stavba dříve nebo později rozpadla. Je to jeho dílo (které mu ti, kdo by měli pomáhat stavět, mnohdy spíše kazí a boří).

A Bůh jedná i právě teď. Bez jeho jednání a přítomnosti by všechno, co tady říkám – i kdybych nakrásně mluvil jako anděl – byl jen ztracený čas. Bůh ale jedná podle svého zaslíbení: Kde se sejdou dva nebo tři v mém jménu, jsem uprostřed nich.

Bůh dal úkol Abrahamovi, dává ho každému z nás. Jako Ježíšovi učedníci máme jasné pověření, jasný cíl: Běžte a získávejte mi učedníky. Ježíš tento misijní úkol doprovází jasným zaslíbením, že bude s námi. Povede nás, bude nám posilovat, bude pracovat skrze nás. Chce si nás použít. Ne proto, že by bez nás nemohl, ale protože nás díky tomu chce bohatě obdarovat.

Kdo jeho pozvání přijde, zakouší, jak Bůh působí skrze něho – stejně jako skrz Abrahama. Otázka po našich schopnostech a možnostech je pak jen vedlejší. Hlavní a zásadní otázka zní: Jsi ochoten nechat Boha skrze sebe působit?

Bůh dodnes mluví k lidem a ukazuje jim, co od nich chce. Mluví a oslovuje různým způsobem, ale dělá to. Jedná – a čeká, co uděláš ty.

2. Bůh nás zve k důvěře.

Velké povolání a zaslíbení by bylo k ničemu bez Abrahamovy důvěry, že Bůh to také splní. Abraham musel Bohu věřit. Bez Božího jednání by zůstal v Cháran.

Ale bez víry by tam zůstal i navzdory Božímu jednání. Bez víry by se v jeho životě nic nezměnilo. Bez důvěry v Boha by nezakusil vyslyšení modliteb, bez víry by s Bohem nic neprožil – a Boží jednání by v jeho životě vlastně vyšlo nadarmo.

Naštěstí: „*Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde*“ (Žd 11,8). „*Vírou Abraham poslechl Boží volání*“ (B21).

Dosah těchto veršů pochopíme, když si uvědomíme, o co šlo. To nebylo jako se dneska přestěhovat. Šlo o opuštění rodu a všech vazeb, ochrany a pomoci, kterou to vše dávalo. Abraham má opustit navyklý život, který mu zajišťuje bezpečí a jistotu. A navíc ani neví, kam přesně jde. Slyší jen: „*Pojď do země, kterou ti ukážu.*“ Je to cesta do něčeho nejistého a neznámého, nového a nevyzkoušeného, předem nezaručeného, možná nebezpečného.

Bůh po Abrahamovi žádá, aby se plně vydal do jeho rukou. Proto má nechat všechno „*svě*“ (zemi, rodiště, otcovský dům) za sebou. Odložit staré a zaběhané, známé a povědomé – a odvážit se s Bohem něčeho nového. K víře patří ochota a připravenost ke změně – v důvěře v Boha.

Stejně to žádá po učednících Ježíš: aby z lásky k němu něco odložili a opustili, a v důvěře k němu se s ním odvážili něčeho nového. Bůh nás zve a chce nás vést do nové země jako Abrahama. Když se neodvážíme, propásneme možnosti a příležitosti, které Bůh pro náš život připravil.

Nevěra, která nemá dost důvěry k Bohu, se místo Božích zaslíbení opírá o tradice a zvyky. Víra, ta se odváží něčeho nového – s Bohem a pro Boha, s Kristem a pro Krista. Věřit znamená dát se do pohybu, protože vsedě nejde Ježíše následovat. Věřit znamená odvážit se a riskovat s Bohem. Věřit znamená vydat se na cestu do nové země.

Není to lehké a jednoduché rozhodnutí. Jak rychle se objeví strach z neznáma: co bude, jak bude? Ale protože Bůh nás zná, pomáhá nám i s tím, abychom mohli snadněji vstát a jít. Dává nám svá zaslíbení – podobně jako Abrahamovi. Společně s rozkazem: *Vyjdí!*, dostává Abraham velké Boží zaslíbení. Zaslíbení jsou závazné a zaručené Boží sliby. Motivují, dodávají odvahu, ukazují, co na nás čeká.

„*Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním! Požehnám těm, kdo žehnají tobě, prokleji ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.*“

Bůh se tím dotkl Abrahamova hlubokého problému a choulostivého místa: neměl potomky. Bůh teď slíbil něco, co si Abraham velmi přál. Jako motivaci. Zaslíbení je také motivace, která ukazuje, že Bůh chce naše nejlepší, že to nové je mnohem lepší než to staré, ve kterém žijeme. Boží zaslíbení ulehčují odvážit se jít s Bohem.

Záleží ovšem na tom, zda uvěříme jeho pozvání a přijmeme jeho zaslíbení s důvěrou – a vydáme se na cestu, nebo se spokojíme s tím, co máme, a zůstaneme na

místě. Bůh nenutí. Bůh zve. Bůh nabízí. Motivuje svými zaslíbeními. Abraham Bohu uvěřil – proto se vydal na cestu.

3. Důvěra se projevuje za pochodu.

Život víry začíná Božím jednáním a vyžaduje naši důvěru, není možný bez Božího jednání a bez naší důvěry. Kdyby ovšem Bůh jednal a Abraham sice důvěřoval, ale zůstal sedět v Cháranu, z Božích zaslíbení by nebylo nic. Nestal by se otcem víry, nepoznal by vyslyšení modliteb, Boží vedení.

Poté, co od Boha dostal pozvání a úkol, musel se Abraham vydat na cestu. Důvěra v Boží zaslíbení se musí projevit vědomým a poslušným odevzdáním se Bohu a docela konkrétními kroky.

Abraham pochopil, že má-li se Boží zaslíbení naplnit, je nutné, aby se sebral a šel: když zůstane v Cháranu, nebude žádné potomstvo. Pochopil, že když nepůjde, ujde mu všechno, co Bůh slíbil. Že když nepůjde, ztratí mnohem víc, než když zůstane. Že sice o mnoho přijde a mnoho ztratí, ale Boží požehnání jeho život obohatí daleko více. Pochopil: Boží zaslíbení se plní jen, když člověk poslušně jde. Naplňuje se za pochodu.

Boží zaslíbení si žádá naši akční poslušnost. Tak to bylo u Abrahama, tak je to dodnes. Bůh svá zaslíbení navázal na naši poslušnost.

Není k ničemu, když o Bohu sice hodně víme, ale nenaplňujeme to ve svém životě. Když sice Boha slyšíme, ale neděláme, co říká. Když sice dobře známe Bibli, ale nežijeme podle ní. Když sice tvrdíme, jak Bohu důvěřujeme, ale zůstaneme sedět ve svém Cháranu. Bůh od nás čeká akci, jako to udělal Abraham: zvedl se a šel.

Buď se zvednu a jdu cestou, kterou mi ukazuje Ježíš, a stane ze mě bohatě obdarovaný a obdarovávaný člověk, přesně podle Božích zaslíbení. Nebo zůstanu sedět a stane ze mě duchovní konzument s prázdnýma rukama. Jen když vstanu a dám se na cestu, zakusím, co Bůh připravil, poznám Boží blízkost, jeho péči a pomoc, zažiji s Bohem dobrodružství víry. Když zůstanu sedět, bude můj život duchovně nenaplněný a plytký. Když vstanu a půjdu, budu Bohu stále blíž. Když zůstanu sedět, budu se mu stále víc vzdalovat. Boží zaslíbení se plní na cestě, za pochodu.

Abraham vstal a šel a zažil s Bohem podivuhodné věci. Na své cestě se učil Boha poslouchat a vydávat se mu se vším, co měl. Nebyl dokonalý, taky dělal chyby, když někdy vsadil víc svá řešení, než na prostou důvěru k Bohu. Ale znovu se učil důvěřovat. Nebyla to cesta vždycky jen snadná. Ale šel za Božím zaslíbením. V důvěře šel, kam ho Bůh vedl.

Co konkrétně znamená *vstát a jít*? To je správná otázka, na kterou je třeba hledat odpověď. A kdo si ji neklade, toho vlastně ono „vstát a jít“ příliš nezajímá.

Znamená to každodenně znovu se odevzdávat Bohu. Vstávat a dávat se na cestu a jít s Bohem v malých i velkých věcech života. Znamená to vědomě a cíleně nechat Ježíše, aby mluvil do mého každodenního života s jeho prací nebo studiem, povinnostmi a závazky, starostmi i radostmi, rozhodováními, vzbami a vztahy.

Vyjít z Cháranu. To je důležitý začátek cesty víry. To je obrácení, znovuzrození, křest. Pak je ale nutné pokračovat a každodenně chodit Boží cestou. Jít jednou za týden (nebo za měsíc) na bohoslužby, bez toho, aby evangelium formovalo můj každodenní život, znamená, že se pořád držím na dohled Cháranu, místo, abych ho nechal definitivně za sebou a šel s Bohem do nové země.

Věřit znamená následovat Ježíše ve všem a poslouchat ho: ať je mi to příjemné nebo ne, ať je to populární nebo ne, ať je to výhodné nebo ne. Jít cestou, kterou mi ukazuje, projít dveřmi, které přede mnou otevírá, dělat věci, ke kterým mne volá, poslouchat. A znamená to samozřejmě taky necpat se do dveří a na cesty, o kterých Bůh říká, že mě tam nechce mít, nedělat věci, o kterých řekl, že je Boží děti nedělají. Věřit znamená napodobovat Ježíše: v poslušnosti Otcí, v lásce a službě, v oběti a sebezapření, v kázání evangelia a získávání učedníků.

Vždycky to jistě taky něco stojí. Může to stát dokonce i život, dodnes máme mučedníky pro Krista. V našem případě to ale stojí především naše vlastní pohodlí a náš čas a nějaké naše prostředky.

Bůh řekl: „Abrahame, vstaň a pojd.“ Ježíš říká: „Následuj mě.“ Abraham uvěřil a šel. Co uděláš ty?

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane, voláš mě k následování jako Abrahama. Všechno jsi připravil svým dílem. V důvěře a poslušnosti chci jít za tebou a žít z tvých zaslíbení. Amen.

Michal Šourek, 16. 10. 2022

